

NATURRESERVAT

Välkommen till Vens backafall – med tjattrande svalor och vida vyer

Med sina imponerande backafall och vidsträckta vyer över sundet, har Ven har lockat oss människor sedan stenåldern. I årtusenden har vi brukat den sandiga marken och idag vallfärdar sommarturister hit. Längs den branta klintkusten bor både backsvalor och sandödlor och i urgamla betesmarker växer rödklint och hylsnejlika. Reservatet ligger som en krans runt ön och med hjälp av cykelvägar och skåneleden når du många spännande sevärdheter och unik natur.

Backafall i förändring

I många hundra år har Venböndernas boskap betat öns branta kustbackar och hållit undan buskar och träd. Sedan slutet på 1800-talet har betesdjuren blivit allt färre och de öppna gräsmarkerna har på många håll växt igen till lövskog eller stora busksnår. I nordväst finns det mest skog, med grova, knotiga oxlar och den ovanliga skogsalmen. I sydväst har hagtormsbuskar växt upp till små träd. De bildar tillsammans med rosor och slån små skogar och täta snår i slänterna ner mot havet.

Kalk och varm sand

Där backafallen fortfarande hålls öppna av bete eller bränning pryds backarna av blommande örter, som brudbröd, rödklint och gulmåra. Vid Kyrkbacken, där det finns kalk i marken, är artrikedomen som störst. Här växer bland annat den ovanliga, lilla hylsnejliken.

Fiske, jordbruk, astronomi och tegeltillverkning

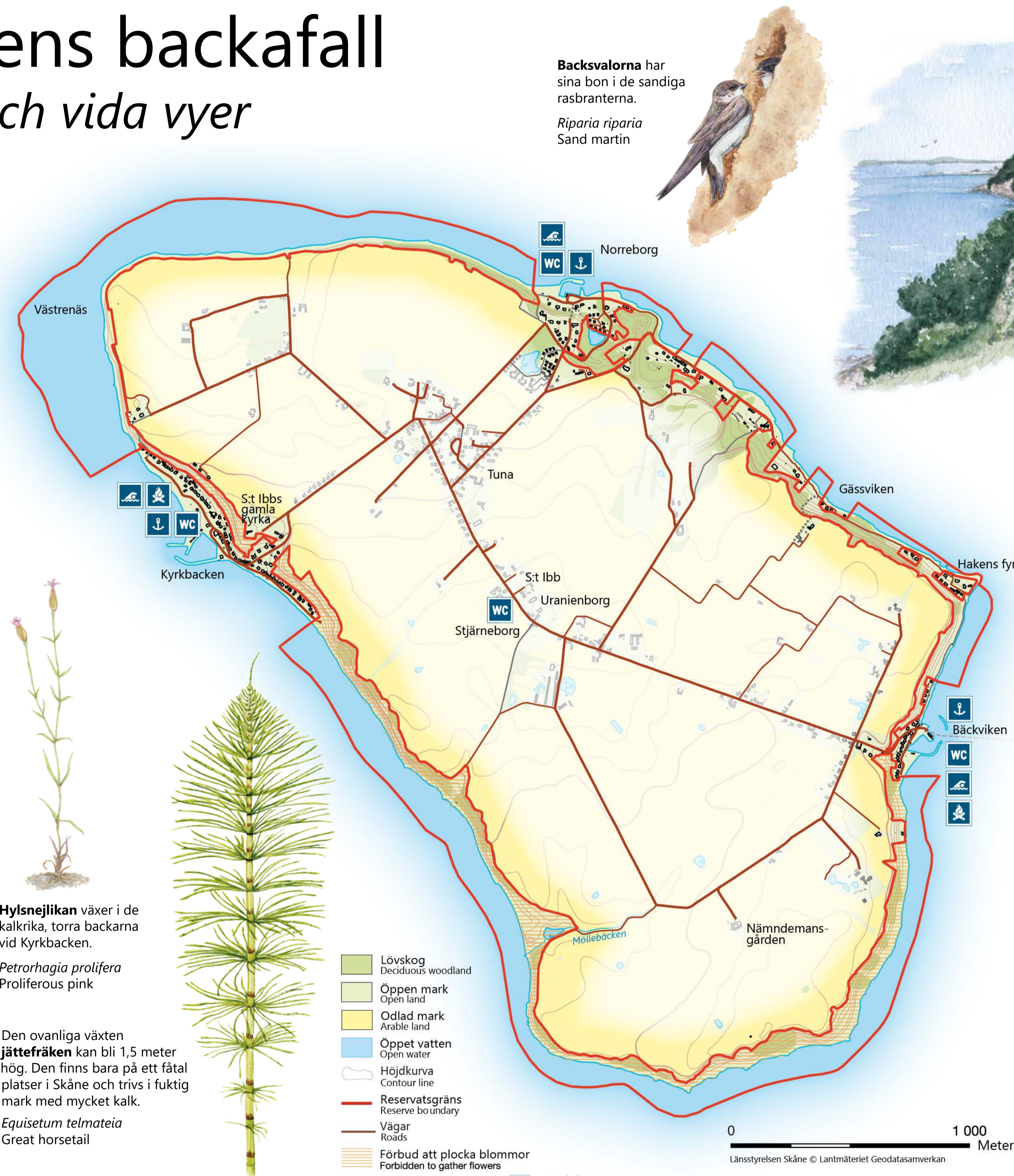
Under lång tid har vi människor satt vår prägel på Vens natur, främst genom jordbruket. Fiske har också varit en viktig sysselsättning. Både Bäckviken och Kyrkbacken är gamla fiskebyar med egna hamnar. Norrebrogs hamn byggdes först 1883 för att skeppa ut tegel från Vens 14 tegelbuk. Vid Möllebäckens utlopp låg Tycho Brahes pappersmølla. Idag ligger här en nygrävd damm och du kan se de gamla dammvallarna vid bäcken. Det finns mycket spännande att upptäcka på denna lilla ö. Välkomna ut.

Gyllensandbi
Andrena nigroaenea
Buff mining bee

Svart majbagge
Meloe proscarabaeus
Black oil beetle

Den svarta majbaggen hållere till på torra, sandiga gräsmarker. Skalbaggens larver lever som en gökunge i sandbinas bon.

Backsvalorna har sina bon i de sandiga rasbranterna.
Riparia riparia
Sand martin

Den blekt gulrosa **klintsnyltroten** har inget klorofyll utan måste snylta på andra växter för att överleva. Den parasiterar oftast på väddklint eller rödklint.
Orobanche elatior
Knapweed broomrape

Rödklint
Centaurea jacea
Brown knapweed

 With its impressive waterfalls and sweeping views across the strait, Ven has been attracting people since the Stone Age. For thousands of years, we have farmed the sandy soil and today summer tourists flock here. Sand martins and sand lizards live on the steep cliffs and brown knapweed and prolific pink grow in the ancient pastures. The Reserve lies like a ring around the island and with the help of cycle tracks and the Skåneleden Trail, you can reach many exciting sights and unique countryside.

For many hundreds of years, the cattle belonging to the Ven farmers have grazed the island's steep cliffs along the shore and kept the trees and bushes at bay. But since the end of the 1800s the grazing animals have declined in number, and the open grasslands have, in many places, become overgrown with broadleaved woodland or large areas of scrub.

Where Backafallen is still kept open by grazing or burning, the slopes are adorned with flowering herbs, such as dropwort, brown knapweed and lady's bedstraw. The greatest diversity of species can be found by Kyrkbacken, where there is chalk in the soil. The rare little prolific pink grows here.

For a long time, we humans have left our mark on the countryside of Ven, mainly through farming. Fishing has also been an important occupation - both Bäckviken and Kyrkbacken are old fishing villages, with their own harbours. Norrebro Harbour was first built in 1883 to ship out bricks from the 14 brick factories on Ven. Tycho Brahe's paper mill was located by the outflow of Möllebäck. Today there is a newly dug pond, and you can see the old dam embankments by the stream. There are many exciting things to discover on this small island. Welcome out.

Naturreservatet Vens backafall bildades 1990 och omfattar ca 179 ha. Syftet med reservatet är att bevara och utveckla värdefulla naturmiljöer, kulturhistoriska miljöer och biologisk mångfald, samt från geovetenskaplig synpunkt att bevara landformer och erosionsbranter.

Området ingår i EU:s ekologiska nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Nätverket skapades för att hejda utrotningen av växter och djur och för att skydda deras livsmiljöer.

Reservatet förvaltas av Länsstyrelsen Skåne.
www.lansstyrelsen.se/skane

